

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/48/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114209650
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114209650.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 23.10.2014 č.k. 12C/141/2014-12 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 13.01.2015 č.k. 12C/141/2014-26 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P o t v r d z u j e uznesenie.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada n e p r i z n á v a

o d ô v o d n e n i e :

Výkonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu prvého stupňa pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Z exekučného spisu Okresného súdu Humenné vedeného pod sp. zn. 12Er/1115/2010 zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená dňa 23. 12. 2010. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá uznesením zo dňa 08. 06. 2011. Uznesením zo dňa 23.08.2011došlo k zastaveniu exekučného konania.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne. Týmito podmienkami sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Podľa názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení zo dňa 09. 12. 2010 vo veci II. ÚS 545/2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Je povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie, a to v každom štádiu exekúcie a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu musí na zistenie nezákonnosti exekúcie adekvátne procesne

zareagovať. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku. K zhodnému záveru dospel aj Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 29. 03. 2011 vydanom pod sp. zn. 5Cdo/291/2010. Ďalej poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 606/2012, v ktorom zdôraznil, že ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní aj niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítat' s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov, ktorý je jedným z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

K ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je potrebné dodať, že je v ňom zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia, pretože jeho vydanie musí byť výsledkom náležitého skúmania exekučného titulu, pričom v prejednávanej veci exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. V kontexte zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní 15-dňová lehota na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je extrémne krátka na to, aby exekučný súd mohol zodpovedne preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok. Napokon aj Ústavný súd SR uviedol, že porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom stanovených lehotách.

Žalobca taktiež nepreukázal ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu, a to existenciu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Ničím nepodložené tvrdenie žalobcu o vynaložení uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky nie je dôkazom potvrdzujúcim vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. S prihliadnutím na uvedené súd prvého stupňa žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Výrok o trovách odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie. Ako dôvod uviedol, že vo veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Stav právnej neistoty existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy, atď.. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá.

Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Okrem toho, ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu

návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Odvolačný súd v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodенý správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2013, táto je právne bezvýznamná. Pri rozhodovaní vo veci sa totiž vychádzalo z ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012.

V danom prípade nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní 15 - dňovej zákonnej lehoty stanovenej ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Táto 15 - dňová zákonná lehota sa výslovne vzťahuje na prípady, ak súd po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Pre zamietnutie žiadosti, čo i len čiastočné Exekučný poriadok žiadnu zákonnú lehota neurčuje.

Zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 ods. 1 upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, za ktorý považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. V preskúmvanej veci k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia došlo postupom vyplývajúcim z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku po zistení, že žalobcom predložený rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým titulom pre vykonanie exekúcie. Bol teda zistený rozpor exekučného titulu so zákonom, v dôsledku čoho k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie ani objektívne dôjsť nemohlo.

Pri rozhodovaní o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie žiadne zákonné lehoty porušené neboli a teda nie je naplnený jeden zo základných predpokladov pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorým je nesprávny úradný postup spočívajúci v porušení povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Už len nesplnenie tohto predpokladu je samo o sebe dôvodom pre zamietnutie žaloby. Zákonými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov zodpovednosť žalovaného vyplývajúca zo zákona č. 514/2003 Z. z. daná nie je.

Vo vzťahu k tej časti odvolania, v ktorej sa hovorí o potrebe rozhodnúť o návrhu žalobcu na prerušenie konania je potrebné dodať, že zo strany žalobcu takýto návrh v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu doručený nebol. Takéto návrhy žalobca podával len v tých prípadoch, keď súdy nezohľadnili ním namietanú zaujatosť všetkých sudcov súdu rozhodujúceho konkrétnu exekučnú vec, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zakladajúcemu podľa tvrdení žalobcu nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. V prejednávanej veci námietke zaujatosti vyhovené bolo a vec prejednával iný súd, než ten, ktorý konal v exekučnej veci.

Ďalším rozhodnutím a to uznesením zo dňa 13.01.2015 č.k. 12C/141/2014-26 bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie.

Vo včas podanom odvolaní žalobca navrhol uvedené uznesenie zrušiť. Ako dôvod uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobcovi bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR. Navyše podľa ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012 i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012 a konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012.

Po preskúmaní veci odvolacím súdom sa ani tento opravný prostriedok žalobcu nepovažoval za dôvodný.

Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej žalobcovi ako odvolateľovi (§ 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) poplatková povinnosť vznikla podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov). Odvolacie konanie je samostatným konaním, v ktorom odvolací súd rozhoduje o odvolaní. Odvolaním možno napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa, pokiaľ to zákon nevyklučuje (§ 201 O.s.p.). S účinnosťou od 01.10.2012 konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie je oslobodené od poplatku. Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Podľa ustanovenia § 18ca tohto právneho predpisu, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012 i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V predmetnej veci odvolanie bolo podané po 30.09.2012 a preto súd prvého stupňa správne postupoval, ak žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za ním podané odvolanie.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté rozhodnutia ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému žiadne trovy nevznikli.